

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoPno/12/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4125207779
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4125207779.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Hadnagyovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a JUDr. Janky Grečmal, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, deti rodičov – matka: C. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, zastúpená splnomocnenkyňou: JUDr. Marta Urbánková, advokátka so sídlom Šafárikovo nám. č. 2, Bratislava, a otec: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra, č. k. 26P/150/2024-393 zo dňa 13. mája 2025, o nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania, takto

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia podaný v priebehu odvolacieho konania z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 22.07.2025 počas odvolacieho konania (vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým vedenom na odvolacom súde pod sp. zn. 12CoP/132/2025) domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým budú maloleté deti A., C. a D. zverené do jeho výhradnej osobnej starostlivosti, matka bude oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi každý druhý víkend v párnom týždni s tým, že si maloleté deti preberie v piatok o 16.00 hod a odovzdá ich otcovi v nedeľu o 20.00 hod., matke bude zakázané brániť akýmkoľvek spôsobom maloletým v telefonickej, mailovej a sms komunikácii s otcom, alebo v komunikácii prostredníctvom mobilných aplikácii whatsapp, viber a pod., zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, otec bude poberať rodinné prídavky a uplatňovať si daňový bonus. Dôvodil, že s matkou detí je v súdnom spore o úpravu styku, ktorý je vedený pod sp. zn. 26P/150/2024-393, pričom aktuálny styk je upravený rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 24P/312/2020-199 zo dňa 27.01.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, č.k. 5CoP/17/2022-335 zo dňa 31.08.2022. Návrh podal v záujme maloletých detí, nakoľko súčasný stav považuje za nevhodný a ohrozujúci ich psychický a duševný vývoj. Zo strany matky dochádza k násilnej manipulácii detí proti nemu a k zneužívaniu súčasného modelu striedavej starostlivosti, čoho dôsledkom sú evidentné prejavy syndrómu zavrhnutého rodiča, najviac sa prejavujúce u najstaršieho syna A.. Matka ako súčasť svojho boja v prebiehajúcom súdnom spore silno manipuluje deti, najmä A., aby ho odmietali. Používa na to nemorálne praktiky, ako navádzanie A. ku krivej výpovedi pred pracovníčkami ÚPSVaR a napísanie emailu v jeho mene, ktorý bol adresovaný sudkyňi. Dôkazy sa nachádzajú v spise prebiehajúceho konania sp.zn.: 26P/150/2024-393. Týmto konaním dochádza k deštrukcii ich vzájomného vzťahu a je veľmi náročné udržať normálny otcovsko-synovský vzťah, najmä s A.. Ďalej argumentoval, že matka bráni akémukoľvek kontaktu medzi ním a deťmi, predovšetkým tým, že im zakázala používať mobilné telefóny, takže deti nemôžu v čase jej starostlivosti s otcom vôbec komunikovať. Deti s ním komunikujú iba útržkovito a potajme formou SMS a permanentne žijú v strachu, že matka na ich komunikáciu príde. Matka zneužíva súčasné nastavenie starostlivosti (dva týždne u matky, jeden týždeň u otca) na postupné odcudzenie detí a prehlbovanie syndrómu zavrhnutého rodiča, čím podľa neho dochádza k porušovaniu Zákona o rodine. On sám bránil

deťom v kontakte s matkou iba raz, a to počas spoločnej dovolenky pri mori, kde im oznámil, že si nepraje, aby ich matka rušila. Uviedol, že vtedy len prvýkrát uplatnil zákaz používania telefónov, ktorý predtým zaviedla matka. Keď sa matka napriek vlastnému zákazu domáhala kontaktu, odkázal jej, že najprv musí zrušiť svoj zákaz ona. Matka jeho samého na telefóne blokuje už pol roka. Konaním matky dochádza k výraznému narušeniu emocionálnej stability detí, prehľbovaniu ich strachu z matky a k zásadnej deštrukcii ich vzťahu s otcom.

2. Podľa § 362 veta prvá z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“) o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd.

3. K návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné uviesť, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia všeobecne rozhoduje súd prvej inštancie podľa § 324 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“). Citované zákonné ustanovenie § 362 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku však predstavuje výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie a Krajský súd v Trnave ako odvolací súd je príslušný súd.

4. Návrh otca bol podaný počas odvolacieho konania vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 26P/150/2024 a na tunajšom odvolacom súde pod sp. zn. 12CoP/132/2025, ktorej predmetom je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A., C. a D.. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom, č. k. 26P/150/2024 – 393 zo dňa 13. mája 2025, výrokom I. zamietol návrh matky na zmenu zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, výrokom II. zamietol návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch a výrokom III. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Z dôvodu odvolania podaného matkou a otcom vec nie je právoplatne skončená.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by exekúcia súdneho rozhodnutia bola ohrozená. Neodkladné opatrenie je predbežným inštitútom aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie skutkových okolností, z ktorých plynie záver, že je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený, ak to vyžaduje verejný záujem, alebo ak je naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nenariadením neodkladného opatrenia.

10. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade

osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

11. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

12. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že ostatný raz bolo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 24P/314/2020 - 199 zo dňa 27.01.2022, vykonateľným v časti výživného dňa 04.03.2022, právoplatným a vykonateľným v ostatných výrokoch dňa 03.10.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, č.k. 5CoP/17/2022 - 335 zo dňa 31.08.2022, právoplatným dňa 03.10.2022, ktorým boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy od pondelka od 08:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08:00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka od 08:00 hod. počas nasledujúcich dvoch týždňov do pondelka do 08:00 hod. Osobitne bola upravená striedavá osobná starostlivosť o maloletých počas jarých, letných, veľkonočných, vianočných prázdnin. Súd tiež určil, že daňový bonus na maloleté deti a prídavky na maloleté deti bude poberať matka maloletých detí a ota maloletých detí zaviazal prispievať na ich výživu sumou vo výške 40 eur mesačne na maloletého A., sumou vo výške 40 eur mesačne na maloletého C. a sumou vo výške 30 eur mesačne na maloletého D., právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia.

13. Otec sa aktuálne domáha nariadenia neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania primárne z dôvodu, že matka maloletých systematicky proti nemu manipuluje, zneužíva model striedavej starostlivosti a bráni maloletým v kontakte s ním, čím u nich vyvoláva strach a rozvíja syndróm zavrhnutého rodiča, najmä u najstaršieho syna A.. Poukazoval aj na nemorálne praktiky matky, ako navádzanie dieťaťa na krivú výpoveď a zákaz používania mobilných telefónov, čo podľa neho zásadne ohrozuje psychický a duševný vývoj detí a deštruuje ich vzťah s otcom.

14. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona a skutkových okolností danej veci však odvolací súd dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný, pretože nie je daná potreba nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým budú maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca, matke bude obmedzený styk s maloletými na každý druhý víkend a uložený zákaz brániť deťom v komunikácii. Absentuje totiž potreba neodkladnej a rýchlej úpravy z dôvodu existencie úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pomerov rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 24P/312/2020-199 zo dňa 27.01.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, č.k. 5CoP/17/2022-335 zo dňa 31.08.2022. Inak povedané, skutočnosti uvádzané otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nenasvedčujú, že v prípade absencie zmeny zverenia maloletých vznikne na ich právach nenapraviteľná ujma.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je len dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia alebo účastníka konania, pri ktorých by samotné vedenie konania (v prejednávanej veci o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým) mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným stabilizovať pomery určitým spôsobom už pred konečným rozhodnutím. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je totiž určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia možno konštatovať, že situácia v rodine maloletých je do vydania rozhodnutia vo veci samej zastabilizovaná vyššie citovaným rozsudkom, ktorým bol upravený

výkon rodičovských práv a povinností k maloletým. Z obsahu spisu pritom odvolací súd nezistil, ani zo samotného návrhu otca nevyplýva, že by mu matka bránila vo výkone osobnej starostlivosti, odmietala mu maloletých odovzdávať, resp. že by mu inak bránila vo výkone jeho rodičovských práv v súdom upravenom rozsahu. Práve naopak, skutkový stav svedčí o tom, že otec má faktickú možnosť realizovať svoju starostlivosť počas uceleného obdobia 7 dní. Obmedzenia v komunikácii, na ktoré otec poukazoval, preto nemôžu znamenať reálnu stratu kontaktu alebo odopretie výkonu osobnej starostlivosti.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že samotné tvrdenia otca o manipulácii detí zo strany matky a o obmedzovaní komunikácie s ním síce poukazujú na problematické vzťahy medzi rodičmi, avšak tieto skutočnosti nepreukazujú akútnu a bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá by vyžadovala okamžitý zásah prostredníctvom neodkladného opatrenia. Otcom predložené dôkazy (napr. výpis zrušených hovorov či jednotlivé SMS správy) môžu poukazovať na napätú komunikáciu medzi rodičmi, avšak neosvedčujú, že by deťom hrozila okamžitá a nenapraviteľná ujma v prípade, ak by nedošlo k zmene ich zverenia. Tieto dôkazné prostriedky nepreukazujú, ani neosvedčujú priamu hrozbu vážnych následkov na psychickom či emocionálnom vývoji detí odôvodňujúcu okamžitý zásah do aktuálnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým. V prejednávanej veci je pritom potrebné zdôrazniť, že súčasná úprava výkonu rodičovských práv a povinností je výsledkom riadne vedeného konania vo veci samej (v ktorom bolo vykonané rozsiahle dokazovanie), a ktoré bolo podrobené nielen odvolaciemu prieskumu, ale aj dovolaciemu konaniu. Takto upravený výkon rodičovských práv a povinností má preto vysokú mieru právnej stability a záväznosti, ktorú možno prelomiť iba pri preukázaní okolností výnimočného charakteru a záväznosti, nasvedčujúcich hrozbe nenapraviteľnej ujmy na strane maloletých, čo v danom konaní absentuje.

18. K otcom namietanému syndrómu zavrhnutého rodiča odvolací súd poukazuje na vyhlásenie, publikované dňa 08.06.2016 na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti (pozri: <https://www.justice.gov.sk/sudy-a-rozhodnutia/aktuality/?eid=2093>), ktorého vyplýva, že teória syndrómu zavrhnutého rodiča (SZR), ktorú formuloval americký psychiater Richard Gardner, bola v odbornej literatúre i súdnej praxi viacerých krajín vrátane USA označená za vedecky nepreukázanú, neoverenú a nepoužiteľnú ako dôkazný koncept v súdnych konaniach. Nie je uznanou psychiatrickou diagnózou, nenachádza sa v platnej Medzinárodnej klasifikácii chorôb MKCH-10 (ICD-10) ani v klasifikačnom systéme DSM-5 a nefiguruje v oficiálnej syndromológii. Na tento stav upozorňuje aj Sekcia detskej a adolescentnej psychiatrie Slovenskej psychiatrickej spoločnosti, ktorá konštatuje, že SZR nemožno stanovovať ani ako diagnózu, ani ako popisný syndróm. Významné medzinárodné odborné organizácie, vrátane National Council of Juvenile and Family Court Judges (NCJFCJ), označili akékoľvek dôkazy o SZR za neprípustné, pričom zdôraznili, že tento koncept odvádza pozornosť od reálneho správania rodiča, ktorý môže byť páchatelom násillia alebo iného škodlivého konania voči dieťaťu. Úlohou súdu je preto rozlišovať medzi prípadmi, keď je odmietanie rodiča zo strany dieťaťa výsledkom nevhodnej manipulácie druhým rodičom, a situáciami, keď má dieťa legitímne dôvody na kritiku alebo strach, najmä ak existujú prvky domáceho násillia či zneužívania. Legitímne dôvody dieťaťa nesmú byť znevažované len preto, že ich zdieľa a artikuluje aj druhý rodič. Uvedené stanovisko je plne v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP), ktorý opakovane zdôrazňuje pozitívne záväzky štátu chrániť obe domáceho násillia a sexuálneho zneužívania. Podľa judikatúry ESLP pritom najlepší záujem dieťaťa môže prevážiť nad záujmom rodiča, a článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade neopravňuje rodiča domáhať sa opatrení, ktoré by ohrozovali zdravie alebo vývin dieťaťa. Z uvedeného vyplýva, že problémy pri realizácii (nielen) styku rodiča s dieťaťom sú komplexným fenoménom a vyžadujú interdisciplinárny prístup. Ich riešenie spočíva v dôkladnom psychosociálnom zhodnotení konkrétnych okolností prípadu a v aplikácii odbornej intervencie zameranej predovšetkým na potreby dieťaťa – vrátane psychoedukácie, individuálnej či rodinnej terapie. Východiskovým kritériom pre voľbu opatrení preto nemôžu byť práva rodiča, ale najlepší záujem dieťaťa.

19. Odvolací súd na základe vyššie uvedených premís potom dospel k záveru, že nie sú splnené predpoklady citovaných procesných noriem na to, aby bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov spočívajúcich v zmene zverenia maloletých do osobnej starostlivosti otca. Odvolací súd nad rámec dopĺňa, že inštitút neodkladného opatrenia má zabezpečiť upravené právo nevyhnutným spôsobom, ktorý záver je logickým vzhľadom k zásade rozhodovania o neodkladnom opatrení, že súd nemusí zisťovať pred dočasným rozhodnutím o uvedenom práve všetky rozhodné skutočnosti. Ide o

prelomenie zásady rozhodovať na základe zistených skutočností vo veci samej, a to práve vzhľadom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia. Neodkladným opatrením sa upravuje forma starostlivosti o maloletých v zásade len v prípade jej neexistencie, resp. v prípade osvedčenia bezprostredne hroziacej ujmy maloletým zvereným do aktuálnej formy zverenia a nie je ani možné neodkladným opatrením reagovať na každú zmenu v rodinnej situácii. Nariadenie neodkladného opatrenia nemôže slúžiť ako prostriedok na obchádzanie riadneho konania o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia totiž súd rozhoduje v krátkych lehotách aspoň na základe osvedčeného skutočného stavu a zasahuje iba v prípade, ak má dostatočne osvedčenú existenciu nevyhnutnosti okamžitého zákroku, čo však nie je uvedený prípad. Zisťovanie skutočného stavu, v predmetnej veci najmä, či forma striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov je naďalej v najlepšom záujme maloletých, alebo aktuálne je pre nich vhodnejšia osobná starostlivosť jedného z rodičov, bola predmetom dokazovania vo veci samej, pričom bude posúdené v rámci odvolacieho konania.

20. Posúdením všetkých relevantných okolností tak odvolací súd dospel k záveru, že otec v návrhu neosvedčil naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy maloletým, či ohrozenie ich iného dôležitého záujmu, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah odvolacieho súdu formou neodkladného opatrenia. Takéto skutočnosti odvolací súd nezistil ani preskúmaním obsahu spisu. Za súčasného stavu konania považuje odvolací súd existujúci stav za zachovávajúci tak rodičovské práva otca, ako i potrebnú ochranu záujmov maloletých za vyhovujúci.

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní zamietol z dôvodu neexistencie procesných podmienok na jeho nariadenie, najmä neosvedčenia otcom tvrdených skutočností, že bez okamžitej dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania by boli ich práva ohrozené.

22. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 357 Civilného sporového poriadku a § 59 Civilného mimosporového poriadku a contrario).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).